

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 19.10.1995
KOM(95) 479 endelig udg.

95/0253 (ACC)
95/0254 (COD)

Forslag til

RÅDETS FÖRORDNING (EF)

**om ændring af bilaget til Rådets forordning (EØF) nr. 3911/92 af 9. december 1992
om udførsel af kulturgoder**

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDETS DIREKTIV

**om ændring af bilaget til Rådets direktiv nr. 93/7/EØF af 15. marts 1993 om
tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

I. Indledning

A. Formålet med forordningen og direktivet

For at kunne realisere målsætningen i EF-traktatens artikel 7A om et område uden indre grænser, hvor der bl.a. er fri bevægelighed for varer, har Fællesskabet vedtaget to ledsageforanstaltninger på området for kulturgoder:

- Rådets forordning (EØF) nr., 3911/92 af 9. december 1992 om udførsel af kulturgoder¹,
- Rådets direktiv nr. 93/7/EØF af 15. marts 1993 om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område².

Disse to retsakter sigter mod på fællesskabsniveau at udvide den beskyttelse, som hver medlemsstat har ret til at indføre for at beskytte sine nationale skatte, jf. EF-traktatens artikel 36. Anvendelsesområdet for denne supplerende beskyttelse er defineret i fællesskab i de kategorier af kulturgoder, der er opført i de identiske bilag til hhv. forordningen og direktivet for at sikre samme beskyttelse for et givet kulturgode, uafhængigt af den medlemsstat, hvor dette gode befinder sig:

- udførsel af et kulturgode, der hører ind under en af kategorierne i bilaget, kan kun finde sted mod forelæggelse af en udførselstilladelse som fastsat i forordningen, uanset i hvilken medlemsstat kulturgodet udbydes til udførsel, og uanset hvilken medlemsstat kulturgodet stammer fra,
- et kulturgode, der hører ind under en af kategorierne i bilaget (og som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område og klassificeret som "nationale skatte" af denne medlemsstat) skal tilbageleveres i overensstemmelse med direktivet, uanset i hvilken medlemsstat kulturgodet opdages.

1 EFT nr. L 395 af 31.12.1992, s. 1.

2 EFT nr. L 74 af 27.3.1993, s. 74.

Med andre ord skal et kulturgode, der hører ind under en af kategorierne i bilaget behandles og beskyttes på samme måde i hele Fællesskabet mht. udførsel og eventuel tilbagelevering.

B. Problemet med akvareller, pasteller og gouacher

Det Rådgivende Udvalg for Kulturgoder, der er blevet nedsat for at bistå Kommissionen med gennemførelsen af forordningen i almindelighed (artikel 8) og med behandlingen af alle spørgsmål om anvendelsen af direktivets bilag (artikel 17), har konstateret, at en identisk behandling ikke er sikret ved bilagets nuværende tekst, for så vidt angår akvareller, pasteller og gouacher. Denne forskellige behandling er et resultat af afvigelser mellem de forskellige sprogversioner af bilaget, som har forbindelse med de forskellige kunstneriske traditioner i medlemsstaterne.

Der er redegjort mere indgående for disse forskelle under punkt II i begrundelsen.

Da en sådan forskelsbehandling er i strid med den målsætning, der forfølges i forordningen og direktivet, og med medlemsstaternes erklærede vilje, sådan som denne er kommet til udtryk i Det Rådgivende Udvalg, skal der i bilaget indføres de ændringer, der er nødvendige for at sikre en identisk behandling af akvareller, pasteller og gouacher set i forhold til forordningen og direktivet.

C. Rækkevidden af denne ændring og tidsplanen herfor

Både forordningen og direktivet indeholder en bestemmelse om, at Rådet efter tre år vurderer, om de har fungeret effektivt, og at det ved denne lejlighed eventuelt foretager de nødvendige tilpasninger på forslag af Kommissionen. Det fastsættes under alle omstændigheder i forordningen og direktivet, at Rådet hvert tredje år på forslag af Kommissionen foretager en gennemgang og efter omstændighederne ajourføring af de beløb, der er anført i bilaget.

Disse to vurderinger skal finde sted for første gang i løbet af 1996.

Løsningen på problemet med akvareller, pasteller og gouacher kan ikke afvente den første treårige vurdering; forskellene mellem de forskellige sprogversioner er nemlig i strid med den målsætning, der forfølges i forordningen og direktivet, og der bør derfor findes en løsning hurtigst muligt.

Dette forslag begrænser sig til at skabe en punktuell løsning på problemet med akvareller, pasteller og gouacher. Desuden skal den valgte løsning så vidt muligt tage hensyn til den ligevægt, der kommer til udtryk i bilaget, som det blev udformet af Rådet i 1992.

Enhver anden mulig ændring af de ordninger, der er indført med forordningen og direktivet, eller enhver ændring af bilaget, vil blive taget op til overvejelse i forbindelse med den treårige evaluering.

II. Akvareller, pasteller og gouacher

A. De berørte kategorier af kulturgoder

Ovennævnte Rådgivende for Kulturgoder har bemærket, at der er en diskrepans mellem medlemsstaterne med hensyn til, hvor akvareller, pasteller og gouacher skal klassificeres i det bilag, som er fælles for både Rådets forordning (EØF) nr. 3911/92 og Rådets direktiv 93/7/EØF (den danske tekst til de to bilag udviser dog visse forskelle, se f.eks. ndf. teksten til kategori 3). Nogle medlemsstater er af den opfattelse, at de hører til i kategori 3, da det helt klart drejer sig om malerier, eller i hvert fald ikke tegninger, medens andre medlemsstater med en lidt anden kunstnerisk tradition, altid har betragtet dem som tegninger og føler, at de kun kan høre ind under kategori 4. Værditærsklen for billeder og malerier i kategori 3 er på 150.000 ECU, medens værditærsklen for tegninger i kategori 4 kun er på 15.000 ECU. Det er derfor helt klart nødvendigt, at medlemsstaterne behandler de samme kunstgenstande på ensartet måde, da der ellers vil kunne opstå alvorlige fordrejninger.

~ Teksten til kategori 3 lyder således: "Malerier (direktivets bilag har: malerier og billeder), der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art", medens

~ teksten til kategori 4 lyder således: " Mosaikker, der ..., samt tegninger, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art."

Terminologien er løst baseret på terminologien i den kombinerede nomenklatur.

B. Sproglig analyse

Det fremgår klart ved en analyse, at nomenklaturens terminologi (KN-kode 9701) ikke er til nogen hjælp i denne sag. Dette skyldes, at den pr. definition samme globale række af emner har temmelig forskellige beskrivelser i de forskellige sprogversioner. For blot at illustrere dette sammenlignes den engelske, den franske og den tyske version med den danske:

- ~ Den engelske tekst har "Paintings [malerier], drawings [tegninger] and pastels [pasteller]".
- ~ Den franske tekst har "Les tableaux [billeder], les peintures [malerier] ou les dessins [tegninger]"
- ~ Den tyske tekst har "Gemälde [malerier] (Z.B. Ölgemälde [oliemalerier], Aquarelle, Pastelle) und Zeichnungen [tegninger]"

Der er således helt klart ikke tale om en fuldstændig ord-for-ord gengivelse. Dette er ikke af særlig betydning i en toldmæssig sammenhæng, da alle disse varer behandles ens, og der er kun behov for at skelne mellem "udelukkende fremstillet som håndarbejde" og "andre varer".

Den tyske tekst åbner således ikke mulighed for, at akvareller kan klassificeres som tegninger. Både den engelske og den tyske tekst (samt den danske) udelukker muligheden for at klassificere pasteller som tegninger. For englænderne (og danskerne) tilhører de en klasse for sig, og for tyskerne er de "malerier".

Imidlertid afspejler bilaget til denne forordning på både engelsk og tysk (samt dansk) ikke den kombinerede nomenklatur, da der her tales om "Malerier og billeder" ("Pictures and paintings", "Bilder und Gemälde") for kategori 3 og "tegninger" ("drawings", "Zeichnungen") for kategori 4. Bemærk: dette er formodentlig en fejl, som skyldes en direkte oversættelse fra en fransk originaltekst, uden man har sammenholdt med den kombinerede nomenklatur. Dette har dog i denne sammenhæng ikke den store betydning.

C. Sammenligning mellem kategorier

Da udtrykket "billeder/pictures/tableaux/Bilder" dækker både malerier og tegninger, må tendensen være, at man siger, at alt, hvad der ikke falder ind under en "tegning/drawing/dessin/Zeichnung" i kategori 4, falder ind under kategori 3. Men hvad er en tegning? Der synes at være mindst to klart adskilte og uforenelige tankeretninger.

Mange betragter værker, hvor der anvendes vandfarver (akvareller med ikke-dækkende vandfarve og gouacher med dækkende vandfarve) og pasteller (hvor der anvendes pastelkridt), som tegninger. Det er i dette tilfælde, at grænsen på 15.000 ECU finder anvendelse. Denne opfattelse synes i hvert fald at være fremherskende i Frankrig, Belgien, Grækenland og Nederlandene. Måske har det noget at gøre med de materialer, der anvendes, snarere end teknikken. Med alle disse pigmenter er bindemiddelet ikke længere til stede, når det fordamper og i alt væsentligt efterlader et tørt pulver, på samme måde som med værker lavet med blæk, blyant, kulstift eller kridt, som er de vigtigste materialer, der anvendes til egentlige tegninger. En (engelsk) ordbog er oven i købet omhyggelig med at nævne, at "akvareller og gouacher pr. tradition kaldes tegninger".

Når denne sætning er så forsigtigt formuleret, skyldes det, at man i den anden tankeretning synes at foretage sondringen snarere på grundlag af applikationsteknik. Tegning har som grundlæggende element anvendelse af linjer og "tegnede" overflader. Malerier adskiller sig ved, at der anvendes farver (selv sort eller hvid) over hele eller næsten hele overfladen. Man kunne så sige, at pasteller befinder sig i grænseområdet mellem disse to, idet resultatet her er en overflade, der er fuldstændig dækket af mediet og derfor i vise henseender ligner et maleri. Det er måske derfor, at den engelske tekst til nomenklaturen specielt nævner pasteller som hverken værende tegninger eller malerier, og at den tyske tekst klart siger, at pasteller er malerier. For denne tankeretning er akvareller og gouacher (og måske pasteller) således malerier, og derfor gælder grænsen på 150.000 ECU. Denne tankeretning er fremherskende især i Storbritannien, Irland og Tyskland.

Konklusionen på denne korte beskrivelse af situationen er, at vi sandsynligvis blandt eksperter aldrig vil nå frem til en "logisk" definition, hvor begrebet tegning enten omfatter eller ikke omfatter akvareller, pasteller og gouacher, og som kan tilfredsstillende alle tankeretninger.

D. Løsningen

Den fundamentale forskel i behandlingen af akvareller, gouacher og pasteller i forskellige medlemsstater, hvilket skyldes forskellige fortolkninger, som imidlertid i lige så høj grad er baseret på gyldige kunstneriske opfattelser af teksten, bør tages op til behandling før den første treårsberetning (se punkt C ovf.).

Efter Kommissionens opfattelse er tiden ikke moden til en generel gennemgang af værditærsklerne efter kun to år, og ethvert forslag om at ændre en eller flere af dem eller at indføre en ny kategori ville i sig selv være uønskeligt. Der er imidlertid ikke noget alternativ i dette tilfælde. Følgelig bør den ændring, der skal foretages, være begrænset til det absolut nødvendige for at løse det aktuelle problem.

Ved afgørelsen af, hvilken kategori akvareller, gouacher og pasteller skal henføres under, er der taget hensyn til, hvilke virkninger dette vil have i praksis. Det er blevet påpeget over for Kommissionen, at det er sjældent, at akvareller, gouacher og pasteller opnår de samme priser på auktioner som olie- og temperamalerier (vi må ikke glemme, at vi har at gøre med malerier, der er mindst 50 år gamle). Generelt ligger de priser, der opnås for dem, mere eller mindre på samme niveau som for tegninger, dog med en tendens til at ligge en smule højere. Hvis de blev sat i kategori 3 som malerier, vil det betyde, at så godt som ingen af dem ville behøve en EF-udførelstilladelse. Det forekommer derfor i første omgang at måtte foretrækkes at henføre dem i kategori 4 og behandle dem som tegninger, men dette ville være uacceptabelt for nogle medlemsstater på grund af det administrative arbejde, der er forbundet med at udstede flere tilladelser, end de skal i dag for værker, der efter deres opfattelse aldrig vil være af større kulturel betydning.

Løsningen må derfor være at skabe en ny kategori kun for akvareller, gouacher og pasteller med en passende tærskel. Det er klart, at jo højere tærsklen sættes, jo vanskeligere vil det blive at opnå enighed mellem medlemsstaterne, og jo lavere tærsklerne er, jo mere administrativt arbejde vil der være med at udstede tilladelser for værker, som ikke reelt er af større kunstnerisk betydning. Det er klart for Kommissionen, at den nye tærskel som resultat af drøftelserne med medlemsstaterne i Det Rådgivende Udvalg nødvendigvis må ligge på mellem 15.000 og 150.000 ECU, hvis det skal kunne accepteres af dem, omend modstræbende som et kompromis. I betragtning heraf foreslår Kommissionen en tærskel på 30.000 ECU for den nye kategori.

Forslag til**RÅDETS FÖRORDNING (EF)****om ændring af bilaget til Rådets forordning (EØF) nr. 3911/92 af 9. december 1992****om udførsel af kulturgoder**

95/0253 (ACC)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 113

Under henvisning til forslag fra Kommissionen¹

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet²

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg³, og

ud fra følgende betragtninger:

Alt efter de kunstneriske traditioner i Fællesskabet betragtes akvareller, gouacher og pasteller som enten malerier eller tegninger; kategori 4 i bilaget til Rådets forordning nr. 3911/92 om udførsel af kulturgoder⁴ omfatter tegninger, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art, medens kategori 3 omfatter malerier, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art; værditærsklerne, som finder anvendelse på disse to kategorier, er forskellige; dette vil kunne føre til alvorlige forskelle i behandlingen i det indre marked for akvareller, gouacher og pasteller, alt efter hvilken medlemsstat de befinder sig i; det er nødvendigt med henblik på anvendelsen af forordningen at træffe afgørelse om, hvilken kategori de skal henføres under for at sikre, at de anvendte værditærskler er de samme i hele Fællesskabet;

1 EFT nr. C af 1995, s.

2 EFT nr. C af 1995, s.

3 EFT nr. C af 1995, s.

4 EFT nr. L 395 af 31.12.92, s. 1.

erfaringerne viser, at de priser, der opnås for akvareller, gouacher og pasteller, har tendens til at være højere end dem, der kan opnås for tegninger, og meget lavere end dem, der kan opnås for olie- og temperamalerier, og det er derfor hensigtsmæssigt at henføre akvareller, gouacher og pasteller i en ny særskilt kategori med en tærskel på 30.000 ECU, som vil sikre, at værker af større betydning kræver en udførselstilladelse, medens der ikke ville blive lagt en urimelig administrativ byrde på udstedelsesmyndighederne -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Bilag til Rådets forordning (EØF) nr. 3911/92 ændres således:

(a) I A:

(i) beskrivelsen i 3. ændres til:

"Malerier og billeder, der ikke hører ind under kategori 3A eller 4, og som udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art"

(ii) Følgende indsættes som 3A:

"3A. Akvareller, gouacher og pasteller, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset materialernes art"

(iii) beskrivelsen i 4. ændres til:

"Mosaikker, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, og som ikke hører ind under kategori 1 eller 2, og tegninger, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art"

(b) I B:

der indsættes en ny kategori:

"30.000

- 3A (Akvareller, gouacher og pasteller)"

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende. Den anvendes fra den 1. september 1995.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne

Formand

Forslag til**EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDETS DIREKTIV**

om ændring af bilaget til Rådets direktiv nr. 93/7/EØF af 15.marts 1993 om 95/0251 (COD)

tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 100A

Under henvisning til forslag fra Kommissionen¹

Under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg²

I henhold til proceduren i traktatens artikel 189 B, og ud fra følgende betragtninger

Alt efter de kunstneriske traditioner i Fællesskabet betragtes akvareller, gouacher og pasteller som enten malerier eller tegninger; kategori 4 i bilaget til Rådets direktiv nr. 93/7/EØF om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område³ omfatter tegninger, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art, medens kategori 3 omfatter malerier og billeder, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art; værditærsklerne, som finder anvendelse på disse to kategorier, er forskellige; dette vil kunne føre til alvorlige forskelle i behandlingen i det indre marked for akvareller, gouacher og pasteller, alt efter hvilken medlemsstat de befinder sig i; det er nødvendigt med henblik på anvendelsen af direktivet at træffe afgørelse om, hvilken kategori de skal henføres under for at sikre, at de anvendte værditærskler er de samme i hele Fællesskabet;

¹ EFT nr. C af 1995, s.

² EFT nr. C af 1995, s.

³ EFT nr. L 74 af 27.3.93, s. 74.

erfaringerne viser, at de priser, der opnås for akvareller, gouacher og pasteller, har tendens til at være højere end dem, der kan opnås for tegninger, og meget lavere end dem, der kan opnås for olie- og temperamalerier, og det er derfor hensigtsmæssigt at henføre akvareller, gouacher og pasteller i en ny særskilt kategori med en tærskel på 30.000 ECU, som vil sikre, at værker af større betydning, der ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område, kan tilbageleveres -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Bilaget til Rådets direktiv nr. 93/7/EØF ændres således:

(a) I A:

(i) beskrivelsen i 3. ændres til:

"Malerier og billeder, der ikke hører ind under kategori 3A eller 4, og som udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art"

(ii) Følgende indsættes som 3A:

"3A. Akvareller, gouacher og pasteller, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset materialernes art"

(iii) beskrivelsen i 4. ændres til:

"Mosaikker, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, og som ikke hører ind under kategori 1 eller 2, og tegninger, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art"

(b) I B:

der indsættes en ny kategori:

"30.000

- 3A (Akvareller, gouacher og pasteller)"

Artikel 2

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest seks måneder efter dets udstedelse. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fast-sættes af medlemsstaterne.

Artikel 3

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

ISSN 0254-1459

KOM(95) 479 endelig udg.

DOKUMENTER

DA

16

Katalognummer : CB-CO-95-520-DA-C

ISBN 92-77-94381-5

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer

L-2985 Luxembourg